

Ontwerpbesluit Verlenen ontheffing

Stichting Kröller-Müller Museum
De heer F. de Vogel
Houtkampweg 6
6731 AW Otterlo

Datum
30 juni 2021

Zaaknummer
2020-012670

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 11

Locatie

Houtkampweg 6 te Otterlo

Gemeente

Ede

Activiteit

Plaatsing kunstwerk 'Rocky Lumps'

Beste meneer De Vogel,

Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit over bovengenoemde aanvraag. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen. Neem alle bijlagen goed door.

Ontwerpbesluit

U ontvangt nu het ontwerpbesluit. U mag pas met de activiteiten beginnen als u het definitieve besluit heeft ontvangen.

Wij publiceren dit ontwerpbesluit www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze. Als wij reacties ontvangen, krijgt u hierover bericht.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftelijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

Datum
30 juni 2021

Zaaknummer
2020-012670

Blad
2 van 11

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Willeke den Hartog
Plv. teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:
03329820, 03337716, 03462042

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied

Datum
30 juni 2021

Zaaknummer
2020-012670

Blad
3 van 11

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Stichting Kröller-Müller Museum, Houtkampweg 6, 6731 AW Otterlo, hierna te noemen de aanvrager, van 21 september 2020 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 21 september 2020 ontvingen wij een aanvraag van Stichting Kröller-Müller Museum voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.10 lid 1a en 1b voor het opzettelijk vangen van de hazelworm en het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de hazelworm.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van de in de wet genoemde belangen van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde en in het algemeen belang.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 2 oktober 2020 en 12 mei 2021 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen.

Er heeft een toets plaatsgevonden naar de effecten van het project en de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied. Er is aangegeven dat er geen negatieve effecten zijn. De initiatiefnemer vraagt geen vergunning aan.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Datum
30 juni 2021

Zaaknummer
2020-012670

Blad
4 van 11

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.10 lid 2, van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Stichting Kröller-Müller Museum, Houtkampweg 6, 6731 AW Otterlo;

voor de soort, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soort, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang
Hazelworm (<i>Anguis fragilis</i>)	Artikel 3.10 lid 1a	Het opzettelijk vangen
	Artikel 3.10 lid 1b	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

Belang:

A. Artikel 3.10 lid 2 onder a van de Wnb: in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

B. Artikel 3.10 lid 2 onder h van de Wnb: in het algemeen belang.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de beeldentuin bij het Kröller-Müller Museum in het plangebied zoals aangegeven in figuur 1 en 2 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 oktober 2021 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-012670.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-) personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Datum
30 juni 2021

Zaaknummer
2020-012670

Blad
5 van 11

6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-012670.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-012670.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de hazelworm.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-012607. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ontheffinghouder is er verantwoordelijk voor dat de ecologisch deskundige tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2020-012670.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 2 dienen te worden uitgevoerd.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum
30 juni 2021

Zaaknummer
2020-012670

Blad
6 van 11

15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het ongeschikt maken van het plangebied.
16. De werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare overwinteringsperiode van de hazelworm. Deze periode loopt globaal van oktober tot en met april, maar kan per jaar onder klimatologische omstandigheden verschillen. De deskundige dient te bepalen wanneer de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.
17. Ten minste een week voorafgaand aan de werkzaamheden dient het plangebied ongeschikt gemaakt te worden door dekking te verwijderen. De aanwezige beplanting wordt op 10 centimeter gesnoeid en het snoeisel dient uit het plangebied te worden verwijderd. De aanwezige kruidlaag en lokaal de aanwezige strooisellaag wordt verwijderd en in depot geplaatst.
18. In het plangebied aanwezige individuen van de hazelworm dienen te worden weggevangen. Dit dient uitgevoerd te worden door een week voorafgaand aan de werkzaamheden platen in het plangebied te leggen en deze dagelijks te controleren. Aanwezige individuen worden buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden geplaatst.
19. Na het ongeschikt maken en wegvangen, dienen rijplaten te worden geplaatst om verdichting van de bodem in het plangebied te voorkomen.
20. Na afronding van de werkzaamheden dient de eerder verwijderde strooisel- en kruidlaag zoveel mogelijk te worden teruggeplaatst in het plangebied.

Datum

30 juni 2021

Zaaknummer

2020-012670

Blad

7 van 11

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project***In de aanvraag beschreven project*

Het Kröller-Müller Museum te Otterlo is voornemens een nieuw kunstwerk te plaatsen in de beeldentuin van het museum, op de zogeheten 'Franse Berg'. Op de plek waar het toekomstige beeld komt, is momenteel een open plek aanwezig binnen het bos, waar het wandelpad van west naar oost doorheen loopt. Het beeld komt zowel ten noorden als ten zuiden van dit pad. Het kunstwerk bestaat uit 25 grote natuurstenen elementen. Het totale oppervlak van het kunstwerk beslaat 128 m², maar de oppervlakte van de elementen bedraagt 45 m². Tussen de elementen blijft bosgrond aanwezig. Hiertoe worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Het verwijderen van beplanting;
- Het verwijderen van de strooisellaag;
- Het aanbrengen van rijplaten;
- Het uitgraven van de bodem en aanbrengen van fundering;
- Het plaatsen van de stenen;
- Het terugbrengen van de bodem en de vegetatie.

De werkzaamheden zullen worden uitgevoerd in 2021, in de periode van half augustus tot en met september. De verwachting is dat de werkzaamheden in totaal 2 weken zullen duren.

Onderzoek*In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek*

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 4 op pagina 12 en 13 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Nader onderzoek Wet natuurbescherming Otterlo, Kröller-Müller Museum' (SAB, 2020). Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Het nader onderzoek naar de hazelworm heeft plaatsgevonden in 2020 op basis van het soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus.

Het onderzoek is uitgevoerd door het uitleggen van platen en het uitvoeren van vier controlebezoeken in de maanden augustus en september. Hierbij is tevens gecontroleerd op aanwezige individuen onder schors en dood hout.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens het veldbezoek op 31 juli 2020 is een volwassen mannelijke hazelworm waargenomen onder een stuk dood hout. Het is aannemelijk dat het plangebied leefgebied vormt voor de hazelworm. Gezien de beperkte omvang van het plangebied is het aannemelijk dat slechts één of twee individuen van de soort gebruik maken van het plangebied.

Niet aangetroffen zijn:

- Jaarrond beschermde nesten, vleermuizen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de geplande werkzaamheden ten behoeve van de plaatsing van het kunstwerk worden vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de hazelworm beschadigd en vernield. Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren worden aanwezige individuen van de hazelworm gevangen om buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te plaatsen. Gedurende de uitvoering van de werkzaamheden is circa 128m² potentieel leefgebied van de hazelworm niet beschikbaar. Na afronding van de werkzaamheden is circa 45m² leefgebied van de hazelworm permanent verloren.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Datum
30 juni 2021

Zaaknummer
2020-012670

Blad
8 van 11

Door de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen wordt een negatief effect op broedende vogels voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de hazelworm te beperken, worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 8 op pagina 20 tot en met 23 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Natuurtoets in het kader van een ontheffingsaanvraag Otterlo, Kröller-Müller Museum' (SAB, 2020).

De maatregelen die de aanvrager dient uit te voeren zijn uitgewerkt in tabel 2 onder het kopje *Beoordeling* in deze ontheffing.

Beoordeling

Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn met een enkele aanvulling voldoende. Eventueel aanwezige individuen van de hazelworm dienen weggevangen te worden door een week voorafgaand aan de werkzaamheden platen uit te leggen in het plangebied. De platen dienen dagelijks te worden gecontroleerd en hazelwormen gevangen en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te worden geplaatst. Dit is in de ontheffing opgenomen onder voorschrift 18. De platen kunnen bij de start van de werkzaamheden worden verplaatst naar buiten het plangebied om daarmee de hazelworm een geschikte verblijfplaats te bieden buiten het plangebied. Deze platen dienen na afloop van de werkzaamheden te worden verwijderd.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in tabel 2 opgenomen.

Datum
30 juni 2021

Zaaknummer
2020-012670

Blad
9 van 11

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Hazelworm	Werken buiten de broedperiode van vogels en de winterperiode van de hazelworm (oktober tot en met april)	n.v.t.	Leefgebied wordt voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt door begroeiing te snoeien en dekking te verwijderen. De strooisellaag wordt voorzichtig verwijderd en in depot geplaatst. Er worden rijplaten geplaatst om verdichting van de bodem te voorkomen. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden aanwezige hazelwormen weggevangen en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden geplaatst.	Na de werkzaamheden wordt een deel van de verwijderde kruidlaag terug geplant en een deel van de strooisellaag terug geplaatst.

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van het project zijn beschreven in hoofdstuk 9 op pagina 25 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Natuurtoets in het kader van een ontheffingsaanvraag Otterlo, Kröller-Müller Museum' (SAB, 2020).

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Het betreffende beeld dat wordt geplaatst was eerder aanwezig op een andere locatie binnen de beeldentuin. Het beeld kwam daar echter niet goed tot zijn recht. In overleg met de kunstenaar is gezocht naar een passender locatie binnen de beeldentuin. Op de locatie is in de huidige situatie al een grote open plek in het bos aanwezig, waardoor voor de uitvoering van het project geen bomen gekapt hoeven te worden. Bij de planning is eerder overwogen de plaatsing van het kunstwerk in twee fasen uit te voeren, waarbij eerst de fundering wordt geplaatst. Door te kiezen voor de huidige methode is de verstoring op de omgeving en de aanwezige fauna zoveel mogelijk beperkt. Ook bij de manier van vervoeren van het kunstwerk wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de aanwezige flora en fauna. Door de stenen niet over de helling van de 'Franse Berg' aan te leveren, maar over de bomen heen te tillen, is het negatieve effect op de bodem zoveel mogelijk beperkt. Ook hoeven er geen bomen gekapt te worden. Door te werken buiten de kwetsbare winterrustperiode van de hazelworm wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de aanwezigheid van deze beschermde soort.

Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

Op pagina 26 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Natuurtoets in het kader van een ontheffingsaanvraag Otterlo, Kröller-Müller Museum' (SAB, 2020) is beschreven welke wettelijke belangen op het project van toepassing is zijn.

Beoordeling van belangen

De plaatsing van het beeld betreft een ruimtelijke ontwikkeling waarmee de ruimtelijke inrichting van de beeldentuin wordt aangepast. De beeldentuin waarin het beeld geplaatst wordt, het Kröller-

Datum
30 juni 2021

Zaaknummer
2020-012670

Blad
10 van 11

Müller Museum, en de aanwezigheid van beelden in de beeldentuin dienen een algemeen belang. Mensen kunnen op deze locatie van kunst genieten, tot rust komen en nieuwe ideeën en inzichten opdoen.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreffen de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In hoofdstuk 7 op pagina 18 en 19 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Natuurtoets in het kader van een ontheffingsaanvraag Otterlo, Kröller-Müller Museum' (SAB, 2020) is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de hazelworm in het geding is door het geplande project.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort

De hazelworm wordt zeer regelmatig in de directe omgeving van het projectgebied waargenomen. Hieruit kan worden geconcludeerd dat in het plangebied aanwezige dieren onderdeel zijn van een grotere populatie. Als gevolg van de uitvoering van het project gaat een klein gedeelte potentieel leefgebied van de hazelworm verloren. Het plangebied is gelegen op de Veluwe en in de omgeving van het plangebied is voldoende geschikt leefgebied beschikbaar voor de hazelworm. In het plangebied aanwezige individuen van de soort worden voorafgaand aan de werkzaamheden weggevangen en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden geplaatst. Doordat het plangebied ongeschikt is gemaakt, is het aannemelijk dat de dieren het plangebied mijden gedurende de uitvoering van de werkzaamheden. Het verlies van een klein deel van het leefgebied heeft dan ook geen negatief effect op de staat van instandhouding van de lokale populatie van de hazelworm.

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de hazelworm. Wij kunnen hiermee instemmen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soort welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soort en verboden.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
30 juni 2021

Zaaknummer
2020-012670

Blad
11 van 11

BIJLAGE 2

Figuur 1: Ligging plangebied (SAB, 2020)

Figuur 2: Globale ligging plangebied (SAB, 2020)